

տանն միջէն արձիճ թապլէին փաշին, քօլօզին ճարն հատաւ վազեց առ փաշան ասաց, այլ ճար չկայ մեզ կու շարդեն հրաման տուր որ երթամ կրակ տամ, առեալ հրաման ի փաշայէն ԵՃ դազմանիով եկն նոյն մահալան տնէ տուն ծակելով լաղում կտրելով զնաց նոցա ճէպխանան գտաւ և կրակեց բոլորն ըմբռնեցին և կոտորեցին. այժմոյս յոյժ խաղաղութիւն է կարին քաղաքն և բոլոր նահանքն նորա...:

1761 օգոստոսի 19  
[Խոտորչուր]

Նուաստ ծառայ  
Տէր Յակոբ Տէր Ղազարեան

### ՍԼԶ.

**Մխիթարայ երկու դաստիարակ կուսաններու կողմանէ սքանչելեօք առ յիշոցատու ոմն արուած մէկ պատուհասը կը պատմուի Եր. Հօրս կենսագրութեան մէջ<sup>1</sup>: Տէ՛ղն է որ հոս հրատարակենք անոր վաւերաթուղթը:**

**Վերապատուելի Տեառն Հ. Մկրտիչ վարդապետի ողջոյն սիրոյ ի տեր**

... Հ. Յակոբոսն<sup>2</sup> ևս գրեալ էր զգիր մի ի սեբաստիոյ, յորում պատմէ զընդունելութենէ իւրմէ զոր գտեալ է առաջի բոզնկցոց և սեբաստացոց. և գրէ ևս զայս ինչ, եթէ իբր քսան ամ յառաջ այր ոմն թամզարացի եկեալ ի սեբաստիա կնաւ իւրով և միով ուստերով և միով դստերաւ բնակի ի վարձու ի տան կուսանացն մանասէի և մարիամու դաստիարակաց լուսահոգի հօր մերոյ: Այրս այս լեալ է կարի յիշոցնատու. ուստի յաւուր միում ի գտանիլ միայնակ ի տանն, զան երկու սպիտակ աղանիք, և թառին ի տանն յուրեք տեղոջ, և բարբառեալ առ այրն ասեն. այր դու մինչև ցերբ ոչ դազարիս ի հայհոյելոյ ի տան մերում, զի մեք եմք մարիամ և մանասէ կուսանքն. եթէ ոչ դազարեցիս յայսմ հետէ, կործանեմք զտունս ի վերայ քոյ. զայս ասացեալ թռուցեալ անյայտ լինին: Եւ այրն զարհուրեալ էլանէ արտաքս ի տանէ և պատմէ զայս այլում. այլ ոչ դազարի ի չար սովորութենէն: Ուստի զկնի սակաւ ինչ աւուրց ի միում գիշերի յանկարծ կործանի տունն. և մնանի այրն և երկոքին զաւակք իւր ի ներքոյ փլատակին. իսկ կին նորա յայնմ ժամու գտանի ի քուն առ թոնրիւ, և գերծանի ի պատուհասէն: Զայս լուեալ է Հ. Յակոբոսն ի յականատես վկայից՝ ի սեբաստիայ...:

1762 ի մարտի 20  
[Ս. Ղազար]

Նուաստ ծառայ  
Ստեփաննոս վրդալ. Աբբահայր

### ՍԼԷ.

**Կ. Պոլսոյ ծանօթ հրդեհներէն մին:**

**Գերաւեժար գերյարգելի Արքայնօր մերոյ Ստեփաննոսի վարդապետի ողջոյն**

Ի մայիսի 22... եղև եանդըն մեծ ի ստամպօլ. և տեևաց հրդեհն ժամս 24: Ել հուրն ի հանդիպոյ զահրէճիլէր քաբուսիի սուլթան պայազիտին ի կրպակէ նախըլճիի միոյ որ ի տիւան եօլին. և անտի փոքր մի ընդ կրունկս ընթացեալ ընդ արևելակողմս

1. Տե՛ս Ազոնցի «Վարք Մխիթարայ», էջ 28.  
2. Հ. Յակոբոս Զամէհան: